

Sygn. akt IV Ka 144/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Krzysztof Gąsior

Sędziowie SO Sławomir Gosławski

del. SR Bartłomiej Niedzielski (spr.)

Protokolant sekr. sądowy Agnieszka Olczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Violetty Włodarczyk

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2015 roku

sprawy **T. O.**

oskarżonej z art.290§1 kk w zw. z art.278§1 kk

z powodu apelacji wniesionych przez oskarżoną i obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku

z dnia 27 stycznia 2015 roku sygn. akt VI K 663/14

na podstawie art. 437 § 1 kpk, art. 624 § 1 kpk, art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami) **utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelacje za oczywiście bezzasadne;**

zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokat K. Z. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

zwalnia oskarżoną od opłaty za drugą instancję i zwrotu wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 144/15

UZASADNIENIE

T. O. została oskarżona o to, że w czasie od 25 sierpnia 2013 r. do 15 września 2013 r. w msc. W. gm. G. dokonała wyrębu i kradzieży 80 szt. drzew sosny z działki leśnej nr (...) o wartości 11.398,68 zł na szkodę P. O., tj. o czyn z art. 290 § 1 kk w zw. z art. 278 § 1 kk. /k. 109-110/

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomsku z 1 października 2014 r. sygn. akt VI K 75/14 T. O. została uznana za winną popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 09 września 2013 r., w miejscowości (...), gmina G., przywłaszczyła cudze prawo majątkowe w postaci prawa własności działki o numerze ewidencyjnym (...), o powierzchni 89 arów, stanowiącej las, w ten sposób, że podając się za właścicielką ww. działki, zawarła umowę sprzedaży drzew rosnących w

tym lesie, określając jako ilość sprzedanych drzew – 50 sztuk, uprzednio zlecając ich wycinkę, sfinalizowaną w okresie od 09 września 2013 r. do 14 września 2013 r., która doprowadziła do wycięcia 80 sztuk drzew gatunku: akacji 12 sztuk, sosny 42 sztuki, brzozy 23 sztuk, olszyny 1 sztuka i świerku 2 sztuki, na szkodę P. O. w kwocie nie mniejszej niż 10.000 zł tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 284 § 1 kk i za to na podstawie art. 284 § 1 kk wymierzono oskarżonej karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie w oparciu o przepisy art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawieszono na okres 2 lat próby. Poza tym, zobowiązano oskarżoną w oparciu o art. 72 § 2 kk do częściowego naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego P. O. w kwocie 10.000 zł w okresie próby. Od Skarbu Państwa zasądzono także na rzecz adw. K. Z. kwotę 929,88 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu, zwalniając tą ostatnią w całości z obowiązku zapłaty kosztów procesu. /k. 180/

Z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z 5 grudnia 2014 roku sygn. akt IV Ka 649/14 uchylił powyższy wyrok w stosunku do oskarżonej T. O. i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Radomsku do ponownego rozpoznania. /k. 217/

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w Radomsku związany został w oparciu o art. 442 § 1 kpk poglądem prawnym, że zachowanie oskarżonej (w razie przypisania jej sprawstwa i winy) powinno być zakwalifikowane z art. 278 § 1 kk jako popełnione w formie sprawstwa pośredniego. Ponadto, w razie przypisania zarzucanego zachowania Sąd I instancji miał: rozważyć uzupełnienie opisu czynu tak, aby oddawał on w pełni zachowanie oskarżonej, pamiętać o orzeczeniu obligatoryjnej nawiązki z art. 290 § 2 kk, rozważyć nie orzekanie obowiązku naprawienia szkody, jeżeli orzeczona nawiązka w wysokości podwójnej wartości skradzionego drzewa pokryje szkodę w całości, a także w istotny sposób ograniczyć postępowanie dowodowe poprzez szerokie zastosowanie instytucji z art. 442 § 2 kpk. /k. 218-227/

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Rejonowy w Radomsku wyrokiem z 27 stycznia 2015 r. sygn. akt VI K 663/14 uznał T. O. za winną popełnienia czynu polegającego na tym, że w okresie czasu pomiędzy początkiem września 2013 r. a 15 września 2013 r. w miejscowości W. gmina G. dokonała kradzieży 80 sztuk drzew w różnych gatunkach, w tym 12 sztuk akacji, 42 sztuk sosny, 23 sztuk brzozy, 1 sztuki olszyny i 2 sztuk świerku z działki leśnej nr (...) o łącznej wartości nie mniejszej niż 10.000,00 zł w ten sposób, że zleciła dokonanie wyrębu drzew rosnących na tej działce innej osobie, a następnie pozyskane w ten sposób drewno sprzedała, działając na szkodę P. O., tj. czynu z art. 278 § 1 kk i za to na podstawie art. 278 § 1 kk wymierzono oskarżonej karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie w oparciu o przepisy art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawieszono na okres 2 lat próby. Poza tym, orzeczono od oskarżonej na rzecz pokrzywdzonego P. O. nawiązkę w wysokości 20.000 zł (na zasadzie art. 290 § 2 kk), a także kwotę 566,60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Od Skarbu Państwa zasądzono także na rzecz adw. K. Z. kwotę 1.371,68 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu, zwalniając tą ostatnią w całości z obowiązku zapłaty kosztów procesu. /k. 213/

Apelacje od powyższego wyroku wniesione zostały przez oskarżoną oraz jej obrońcę.

Środek odwoławczy wniesiony przez oskarżoną obejmował całość wymienionego orzeczenia. Z lektury apelacji wynika, że T. O., poza szerokim opisem swojej sytuacji życiowej i mieszkaniowej, formułuje w istocie rzeczy zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez przyjęcie, że oskarżona wyraziła zgodę na wycięcie wszystkich drzew, podczas gdy w rzeczywistości jej zgoda miała dotyczyć tylko „paru drzew” w celu zgromadzenia drewna na opał. /k. 246/

Apelacja obrońcy również skarży wymienione orzeczenie w całości i podniesione zostały w niej następujące zarzuty:

- obraży prawa procesowego, która miała mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie:
- art. 5 § 2 kpk poprzez rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonej, w sytuacji gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie przesądza w sposób jednoznaczny, czy oskarżona dopuściła się zarzucanego jej czynu;

- art. 4, 7, 410 kpk polegającej na dowolnej zamiast swobodnej ocenie przeprowadzonych dowodów z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oraz okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonej, a w tym na odmówieniu wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonej, podczas gdy są one konsekwentne i nie pozostają w sprzeczności z pozostałym zgromadzonym materiałem dowodowym, która skutkowałą przyjęciem, iż wina oskarżonej T. O. co do zarzucanego jej czynu nie budzi wątpliwości;

- błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał mieć wpływ na jego treść poprzez nieprawidłowe przyjęcie, iż oskarżona zleciła wycięcie 80 sztuk drzew, a następnie pozyskane w ten sposób drewno sprzedała, podczas gdy z wyjaśnień oskarżonej wynika, iż godziła się tylko na wycinkę 10 sztuk drzew i taką ilość obejmowała swoją świadomością;

- błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał mieć wpływ na jego treść poprzez nieprawidłowe przyjęcie, iż oskarżona dokonała kradzieży w celu przywłaszczenia cudzej rzeczy ruchomej, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosków odmiennych.

W związku z podniesionymi zarzutami obrońca wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonej, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. /k. 261-265/

Na rozprawie apelacyjnej obrońca popierała wywiedzioną przez siebie skargę apelacyjną oraz przyłączała się do środka odwoławczego złożonego przez oskarżoną. Oskarżyciel publiczny – Prokurator Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim wносиła o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacje oskarżonej i obrońcy są niezasadne w stopniu oczywistym.

Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia może wynikać bądź z niepełności postępowania dowodowego (tzw. błąd „braku”), bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów (błąd dowolności). Może on więc być wynikiem niezajomości określonych dowodów lub nieprzestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów (art. 7 kpk), np. błąd logiczny w rozumowaniu, zlekceważenie niektórych dowodów, danie wiary dowodom nieprzekonującym, bezpodstawne pominięcie określonych twierdzeń dowodowych, oparcie się na faktach w istocie nieudowodnionych itd. W orzecznictwie podnosi się jednak, że zarzut ten jest słuszny tylko wówczas: „gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania”, nie może on natomiast sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu (w. SN z 24 marca 1975 r., II KR 355/74, OSNPG 9/1995, poz. 84), przy czym jest to aktualne jedynie przy zarzucie błędu o charakterze „dowolności”. Tego typu zarzut co do błędu w ustaleniach faktycznych to bowiem, nie sama odmienna ocena materiału dowodowego przez skarżącego, lecz wykazanie, jakich konkretnych uchybień w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej ocenie materiału dowodowego (w. SN z 22 stycznia 1975 r., I KR 197/74, OSNKW 5/1975, poz. 58).

W związku z tym, stwierdzić należy, iż nietrafne są podniesione w apelacjach zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych mające polegać na nieuprawnionym przyjęciu, iż oskarżona dopuściła się zarzucanego jej czynu w związku z obrazą przepisów postępowania – art. 4, 5 § 2, 7 i 410 kpk, tzn. w konsekwencji niekorzystnej dla niej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie.

Sąd Rejonowy w Radomsku zasadnie przypisał T. O. sprawstwo zarzucanego jej czynu, gdyż w sposób uprawniony oparł się na dowodach obciążających oskarżoną odmawiając jednocześnie wiary jej wyjaśnieniom w części dotyczącej tego, że godziła się na wycinkę jedynie dziesięciu drzew.

W pierwszej kolejności podzielić należy wniosek Sądu I instancji dotyczący tego, że T. O. miała pełną świadomość, iż działka leśna, z której zostały wycięte drzewa, a następnie sprzedane pozyskane w ten sposób drewno, nie stanowi

jej własności. Najdobitniej świadczą o tym liczne wypowiedzi samej oskarżonej, która wyjaśniała, że: „D., z której sprzedałam drewno nie należy do mnie...” (por. k. 126 odw.), „Ja wiedziałam, że las nie jest mój...” (por. k. 127 odw.), „Dzwoniąc do Pana G. powiedziałam, że drzewo, które chcę sprzedać rośnie w lesie, który należy do syna brata.” (por. k. 126 odw.), „To było jedyne takie zdarzenie, że ja wzięłam coś nie swojego.” (por. k. 127 odw.). W związku z tym, niezależnie od tego, że oskarżona cierpi na chorobę psychiczną, jej konstatacje wprost wskazują na to, iż doskonale zdawała sobie sprawę z tego, że dysponuje cudzą własnością. Szeroko natomiast eksponowane przez T. O. pretensje dotyczące braku należytego wsparcia ze strony najbliższej rodziny w żaden sposób nie mogą ekskulpować oskarżonej, a wręcz przeciwnie, wskazują na to, że przyzwolenie P. O. na wchodzenie przez ciotkę do lasu pokrzywdzonego sprawiło, iż wykorzystała ona tą sytuację do wzbogacenia się jego kosztem. Dlatego też, zarzut apelacji obrońcy dotyczący nie wypełnienia przez T. O. znamion strony podmiotowej czynu zabronionego określonego w art. 278 § 1 kk uznać należy za nieuprawniony i oderwany od wniosków wynikających wprost z materiału dowodowego sprawy.

W odniesieniu z kolei do podnoszonej w obydwu apelacjach kwestii ilości skradzionych drzew objętych zamiarem T. O., to również zgodzić należy się w tym zakresie z oceną Sądu I instancji, iż wyjaśnienia oskarżonej, że miało być ich tylko dziesięć nie są wiarygodne. W szczególności bowiem, z umowy zlecenia zawartej pomiędzy oskarżoną, a D. G. wynika, że jej przedmiotem było „usunięcie drzew poprzez zabranie wszystkich drzew”, a nie tylko dziesięciu (por. pkt I ppkt 2 umowy z k. 41). Poza tym, na rachunku z datą 9 września 2013 r. podpisanym przez strony umowy figuruje, iż przedmiotem sprzedaży jest drewno w ilości 50 sztuk, a nie 10 (por. k. 40). Przede wszystkim natomiast, oskarżona widziała ile drzew jest wycinanych, gdyż przez dwa dni była na terenie wycinki i sfotografowała ścięte drzewa (por. zeznania J. B. k. 132 i zdjęcia k. 33-35). T. O. również odnotowała w swoim zeszycie ilość wywiezionego drewna zapisując, że jeden samochód zabrał 25 kubików, a łącznie z drugim 50 (por. zeszyt kop. k. 11). Zapisy te natomiast w pełni korespondują z wykonanym szacunkowym obliczeniem wartości drewna, którego łączna ilość miała wynosić 51,62 m³ (por. k. 147). Jeżeli jeszcze powyższe uwagi odniesie się do twierdzenia samej oskarżonej, że w pewnym momencie zakazała Panu G. wycinania większej ilości drzew, do którego to polecenia on się zastosował (por. k. 127), to nie może ulegać najmniejszym wątpliwościom, że T. O. kontrolowała ilość wycinanych drzew i wywożonego drewna. Tym samym, obejmowała więc swoim zamiarem ich zabór w pełnym dokonany rozmiarze, a nie tylko w ilości dziesięciu sztuk jak wyjaśniała. Ponadto zaś, w takiej sytuacji nie może być mowy o jakimkolwiek ekscesie ze strony D. G. lub osób działających na jego polecenie.

Reasumując powyższe, odmówienie waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonej we wspomnianym zakresie było jak najbardziej uprawnione. Dokonując natomiast oceny dowodów Sąd Rejonowy w Radomsku nie naruszył art. 7 kpk. Przeprowadzona bowiem ocena materiału dowodowego mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów, gdyż pozostaje w zgodzie z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego. Skargi apelacyjne natomiast zarówno oskarżonej jak i obrońcy w zakresie omówionych zarzutów posiadają charakter czysto polemiczny i nie przedstawiają, jakich konkretnych uchybień w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej ocenie materiału dowodowego.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 kpk utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, albowiem ze względów przytoczonych w niniejszym uzasadnieniu zarzuty apelacji oskarżonej i obrońcy uznane zostały za niezasadne.

Na podstawie § 2 ust. 1 – 3 i § 14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013r. poz. 461) Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. Z. kwotę 516,60 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu.

W oparciu o art. 624 § 1 kpk oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49 poz. 223 z późn. zm.) Sąd Okręgowy zwolnił oskarżoną od opłaty za drugą instancję i zwrotu wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym, gdyż T. O. utrzymuje się z bardzo niskiej renty.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w wyroku z 10 kwietnia 2015 r.